

Latvijas Bankas noteikumu projekta "Grozījumi Latvijas Bankas 2024. gada 28. oktobra noteikumos Nr. 332 "Krājaizdevu sabiedrību gada pārskata sagatavošanas noteikumi"" anotācija

Nosaukums	Grozījumi Latvijas Bankas 2024. gada 28. oktobra noteikumos Nr. 332 "Krājaizdevu sabiedrību gada pārskata sagatavošanas noteikumi"
Dokumenta veids	Latvijas Bankas noteikumi
Izdošanas pamatojums	Krājaizdevu sabiedrību likuma 23. panta pirmā daļa
Mērķis un būtība	2025. gada 3. jūlijā stājās spēkā grozījumi Krājaizdevu sabiedrību likumā (turpmāk – Likuma grozījumi), kas ļauj krājaizdevu sabiedrībai sniegt kreditēšanas pakalpojumus noteiktām personām un piešķirt aizdevumu, finansējot pamatkapitāla palielinājumu, kā arī precizē citus ar krājaizdevu sabiedrības darbību saistītus nosacījumus. Nemot vērā minēto, Latvijas Bankas noteikumu projekts "Grozījumi Latvijas Bankas 2024. gada 28. oktobra noteikumos Nr. 332 "Krājaizdevu sabiedrību gada pārskata sagatavošanas noteikumi"" (turpmāk – grozījumu projekts) izstrādāts ar mērķi: 1) noteikt vadības ziņojumā atklājamo informāciju par esošo biedru skaitu un tiem piederošo paju skaitu un nominālvērtību, kā arī informāciju par kreditēšanas pakalpojumu sniegšanu, ja tas ir saistoši attiecīgajai krājaizdevu sabiedrībai; 2) veikt redakcionālu precizējumu, atbilstoši Likuma grozījumiem aizstājot visā noteikumu tekstā vārdu "kredīts" ar vārdu "aizdevums"; 3) noteikt pienākumu informāciju par prasību vai saistību pret krājaizdevu sabiedrībām apmēru uzrādīt atsevišķā bilances apakšpostenī gadījumos, kad to apmērs ir būtisks; 4) ietvert bilances apakšposteņa "Apmaksātais pamatkapitāls" un "Rezerves kapitāls un pārējās rezerves" skaidrojumos atsauces uz attiecīgajiem ar Likuma grozījumiem pieņemtajiem pantiem; 5) noteikt finanšu pārskatu pielikumā atklājamo informāciju gadījumos, kad krājaizdevu sabiedrība piešķir aizdevumu tās biedriem, finansējot pamatkapitāla palielinājumu, un kad tā sniedz kreditēšanas pakalpojumus. Grozījumu projekts nodrošinās vienotu kārtību, kādā krājaizdevu sabiedrības atklāj informāciju gada pārskatā. Grozījumu projekts pēc apstiprināšanas būs saistošs Latvijā reģistrētām krājaizdevu sabiedrībām.
Legitīmais mērķis	Grozījumu projekta legitīmais mērķis ir citu personu tiesību aizsardzība un sabiedrības labklājības nodrošināšana. Šo pamattiesību aizsardzību Latvijas Banka īsteno, nodrošinot finanšu tirgus uzraudzību, kurai ir vitāla nozīme finanšu sistēmas un ekonomiskajā attīstībā, iespējami pilnīgākajā veidā, lai veicinātu sabiedrības uzticēšanos finanšu tirgum un tā dalībniekiem un Latvijas Bankai kā konkrēto finanšu tirgus dalībnieku uzraugam, kas nodrošina to tiesisku un sabiedrības interesēm atbilstošu darbību.

	Indivīdam kā finanšu tirgus sistēmas daļai ir būtiski apzināties un saņemt to aizsardzības līmeni, kuru tam nodrošina finanšu tirgus un tā dalībnieku darbības uzraugs (Latvijas Banka), un attiecīgi Latvijas Banka finanšu tirgus un tā dalībnieku darbības uzrauga lomā ir atbildīga par tādu pasākumu veikšanu, kas aizsargā indivīda pamattiesības. Respektīvi, indivīds ir tiesīgs paļauties uz finanšu sistēmas taisnīgu uzraudzību, pretējā gadījumā indivīdam zūd uzticība finanšu sistēmai un motivācija būt šīs sistēmas dalībniekam. Nosakot finanšu tirgus dalībniekiem vienotas prasības gada pārskatā ietilstošās informācijas atklāšanai un veicot prasību ievērošanas pārbaudes, Latvijas Banka nodrošina tai Latvijas Bankas likumā noteikto pienākumu – veicināt ieguldītāju un noguldītāju interešu aizsardzību un finanšu tirgus ilgtspējīgu attīstību un stabilitāti – izpildi. Savukārt leģitīmais mērķis – citu personu tiesību aizsardzība – tiek sasniegts, nodrošinot sabiedrību ar tai nepieciešamo informāciju, lai tā varētu pieņemt izsvērtus lēmumus. Grozījumu projekts ir nepieciešams, lai veicinātu finanšu tirgus dalībnieku vienotu izpratni par gada pārskatā atklājamo informāciju.
Samērīgums	Nosakot krājaizdevu sabiedrībām prasības attiecībā uz gada pārskatā ietilstošajā vadības ziņojumā un finanšu pārskatu pielikumā atklājamo informāciju, tiek nodrošināta vienota finanšu tirgus dalībnieku izpratne un pieeja regulējošo prasību interpretācijai un piemērošanai. Līdz ar to atbilstošākais veids, kā noteikt vienotas prasības krājaizdevu sabiedrību gada pārskatā ietilstošās informācijas atklāšanai, ir izdot krājaizdevu sabiedrībām saistošus noteikumus. Citas alternatīvas jautājuma noregulēšanai un vienotu prasību noteikšanai nebūtu efektīvas un nesasniegtu izvirzīto mērķi, jo nenodrošinātu vienveidīgu piemērošanu. Izraugoties piemērotāko līdzekli leģitīmā mērķa sasniegšanai, Latvijas Banka izvērtēja, ka nebūtu atbilstoši izdot, piemēram, zemāka ranga normatīvos aktus, kuri nebūtu finanšu tirgus dalībniekam juridiski saistoši. Vienlaikus ar grozījumu projektu tiek noteiktas prasības, kuras Latvijas Banka uzraudzības ietvaros var kontrolēt un nepieciešamības gadījumā par konkrētu prasību pārkāpumu piemērot finanšu tirgus dalībniekam korektīvos pasākumus vai sankcijas. Respektīvi, grozījumu projekts kopumā un tajā ietvertās tiesību normas atbilst samērīguma principam, jo, pirmkārt, ar grozījumu projekta ieviešanu tiek sasniegts leģitīmais mērķis (citu personu tiesību un sabiedrības labklājības aizsardzība), otrkārt, nepastāv tādi alternatīvi līdzekļi, kas sasniegtu leģitīmo mērķi tādā pašā kvalitātē. Ņemot vērā iepriekš minētos apstākļus, sabiedrības ieguvums būs lielāks par papildu slogu un resursu ieguldījumu (ņemot vērā jau esošās prasības), kas konkrētajam finanšu tirgus dalībniekam varētu rasties ar uzliktajiem pienākumiem, un tos atsver sagaidāmie ilgtermiņa ieguvumi stabilāka finanšu sektora veidā.
Spēkā stāšanās	Grozījumu projekts stāsies spēkā nākamajā dienā pēc tā publicēšanas oficiālajā izdevumā "Latvijas Vēstnesis" atbilstoši Latvijas Bankas likuma 8. panta otrajai daļai.

Ietekme uz Latvijas Bankas budžetu	Noteikumu izdošana nerada ietekmi uz Latvijas Bankas budžetu.
Administratīvā sloga un izmaksu novērtējums (tirgus dalībniekiem)	Ar grozījumu projektu var tikt radīts neliels administratīvais slogs finanšu tirgus dalībniekiem, uz kuriem ir attiecināmas tā prasības. Taču tas ir samērojams ar sabiedrības informētību par krājaizdevu sabiedrības veiktajām darbībām, kuras tiek atļautas saskaņā ar Likuma grozījumiem.
Saistītie dokumenti	Nav.
Saskaņošana ar Eiropas Centrālo banku	Grozījumu projektu nav nepieciešams saskaņot ar Eiropas Centrālo banku.
Saskaņošana ar citām publiskām un privātām personām	Grozījumu projekts tiks publicēts Latvijas Bankas tīmekļvietnes www.bank.lv sadaļas "Tiesību akti" apakšsadaļā "Sabiedrības līdzdalība", un par to būs iespējama sabiedrības līdzdalība. Vienlaikus par grozījumu projektu un notiekošo sabiedrības līdzdalību individuāli tiks informēta Krājaizdevu Apvienība un Latvijas Kooperatīvo krājaizdevu sabiedrību savienība, kā arī ārpus tām esošie finanšu tirgus dalībnieki, kuriem būs saistoša grozījumu projektā ietverto prasību izpilde.
Saskaņošanas rezultāti	Saskaņošanas procesā un sabiedrības līdzdalības gaitā par grozījumu projektu saņemtie priekšlikumi, iebildumi vai komentāri tiks apkopoti pēc sabiedrības līdzdalības noslēguma.